

Тетяна КВАША

ПРАГМАТИЗМ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Запропоновано створити державний реєстр інвестиційних проектів з метою підвищення якості, ефективності та прозорості управління державними фінансами. Визначено порядок формування й основні складові цього реєстру.

До основних функцій держави належить забезпечення економічного зростання, яке у контексті сучасної економіки неможливе без державної фінансової підтримки. Державні інвестиції – це найважливіша складова фінансової підтримки в країнах з будь-яким рівнем розвитку. В країнах же з перехідною економікою значення капіталовкладень набагато більше, оскільки інтенсифікація інвестиційних процесів є базовим фактором вирішення проблем структурної перебудови економіки, модернізації її виробничого потенціалу [1].

В Україні ефективність використання капітальних видатків державного бюджету вкрай низька, що пов'язано з розпорошеністю бюджетних коштів, відсутністю єдиних засад формування та функціонування системи державних інвестицій і забезпечення їх цільового й ефективного використання. Крім того, бюджетний та інвестиційний процеси не скоординовані у часі, формування інвестиційних проектів, що потребують державної підтримки, не інтегровано у загальний бюджетний процес [2].

На сьогодні існуючі інформаційно-комунікаційні технології дають змогу централізувати як облік необхідних інвестиційних ресурсів, так і облік витрат з державного бюджету на інвестиційні цілі, що сприяє підвищенню якості планування та об'рун-

тування державних видатків, а також дає можливість оперативно перенаправляти фінансові потоки у разі неефективного їхнього використання і зробити більш оперативним та прозорим процес узгодження заявок на інвестиційні цілі з Міністерством фінансів України.

Національним планом дій на 2012 р. щодо впровадження Програми економічних реформ поставлено завдання створити державний реєстр інвестиційних проектів/ проектних пропозицій, які претендують на державну підтримку, та розробити порядок його ведення, що й визначає актуальність нашої статті.

Вивчення та аналіз наукових публікацій, інформаційних джерел, присвячених проблемам створення реєстрів, дозволив визначити основні напрями досліджень у цій сфері. У наукових працях О. І. Синенко [3], С. Л. Пелевіна [4], С. С. Стоянової-Коваль [5], Т. І. Хомуляк [6] розглядалися окремі аспекти практичного використання системи реєстрів: для підвищення інвестиційної привабливості підприємств легкої промисловості, для оперативного й інтелектуального аналізу даних з метою підтримки прийняття управлінських рішень, прогнозування виникнення критичних ситуацій та оцінки можливих втрат прибутків, автоматизації обліку лізингових операцій. Згадані

науковці пропонували створити реєстри форм власності підприємств легкої промисловості, сільськогосподарських тварин та зернових культур, трансакційних витрат у системі управлінського обліку в компаніях з вертикально-інтегрованими процесами відтворення в галузях виноградарства та виноробства, послуг, наданих лізинговими компаніями тощо.

О. О. Гончаренко [7] проаналізовані питання організації аналітичного обліку інвестицій, організації управлінського обліку реалізації інвестиційного проекту, удосконалення реєстрів аналітичного обліку та звітності на підприємствах швейної промисловості. Р. В. Бойко [8] запропонував шляхи удосконалення методики обліку інвестицій, реєстр оперативної звітності виконання інвестиційного проекту, здійснив класифікацію та систематизацію інформаційного забезпечення процесу аудиту інвестицій молокопереробних підприємств.

Я. В. Голубка [9] запропонувала нове вирішення наукової проблеми удосконалення оцінки, бухгалтерського обліку й аудиту корпоративних і боргових фінансових інвестицій; розробила форми первинної документації для відокремленого обліку корпоративних і боргових фінансових інвестицій, проект змін до діючого плану рахунків, реєстрів бухгалтерського обліку, показників фінансової звітності.

Публікації та наукові праці стосовно підходів та пропозицій щодо створення Державного реєстру інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій, які потребують державної підтримки, у вітчизняній науковій літературі відсутні.

Сьогодні зрозуміло, що для підвищення ефективності бюджетних видатків вже недостатнім є пошук резервів економії ресурсів. Сучасний світ потребує системних змін в управлінні бюджетом, створення новітніх

технологій прийняття ефективних бюджетних рішень.

До того ж, однією з основних складових належного управління бюджетним процесом є прозорість бюджетної сфери, яка відіграє ключову роль у досягненні макроекономічної стабільності та високоякісного зростання. Прозорість у бюджетно-податковій сфері передбачає надання вичерпної та надійної інформації про минулу, поточну та майбутню діяльність органів державного управління. Доступність такої інформації сприяє прийняттю більш обґрунтованих і якісних рішень щодо проведення економічної політики. Прозорість у бюджетно-податковій сфері також допомагає виявити потенційні ризики для майбутнього стану бюджетно-податкової сфери, результатом чого має стати завчасне й належне корегування бюджетної політики у відповідь на зміни економічних умов і, відповідно, зменшення частоти і гостроти криз. По-друге, прозорість у бюджетно-податковій сфері корисна для громадян, оскільки вони отримують інформацію, необхідну для забезпечення підзвітності органів державного управління щодо прийняття ними політичних рішень. По-третє, завдяки більшій прозорості своєї діяльності органи державного управління також отримують доступ до міжнародних ринків капіталу на сприятливіших умовах [10].

Нові підходи до організації бюджетного процесу з використанням повноцінно сформованих та постійно актуалізованих інформаційних ресурсів в електронному вигляді сприятимуть підвищенню прозорості процесу розподілу державних інвестиційних ресурсів.

При цьому умовою виникнення інвестиційних зобов'язань Державного бюджету України повинно бути обов'язкове включення інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій до Державного реєстру інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій, які претендують на державну підтримку.

Уряд може в електронному вигляді (за умови забезпечення захисту даних) зібрати всі необхідні дані щодо інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій, які претендують на державну підтримку. Окрім того, в єдиній базі даних буде зберігатися вся історія будівництва нових об'єктів, капітальних та поточних ремонтів, відомості про виділені кошти та їх освоєння, відсканові копії проєктно-кошторисних документів, дефектних відомостей тощо.

Запропонований проєкт сприятиме підвищенню ефективності видатків Державного бюджету України, посиленню відповідальності замовників за використання державних коштів, забезпеченню прозорості цього використання та здійснення контролю за доведенням об'єктів капітального будівництва (реконструкції), заходів інвестиційних проєктів тощо до стадії завершення, а також визначатиме основні вимоги до організації етапів формування Державного реєстру інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій, які претендують на державну підтримку, структури та форм подання головними розпорядниками державних коштів відомостей про інвестиційні проєкти/проєктні пропозиції, на виконання яких протягом трьох найближчих років передбачається залучати державні кошти.

Завдяки використанню новітніх інформаційно-комунікаційних технологій процес отримання даних в електронному вигляді, їх зведення у будь-яких розрізах відбуватиметься у термін від одного до двох днів. Це сприятиме точності та оперативності фінансового планування, повноцінному обліку розподілу й отримання бюджетних коштів.

Враховуючи наявність різних означень поняття "інвестиційний проєкт" визначимо основні завдання реєстру інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій.

Під інвестиційними проєктами варто розуміти проєктну документацію об'єктів архі-

тектури, розроблену для нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту будинків і споруд, придбання нерухомості, технічного переоснащення об'єктів виробничого призначення на таких стадіях проєктування, як техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічний розрахунок, ескізний проєкт, проєкт, робочий проєкт.

Під інвестиційними проєктами, які претендують на державну підтримку, треба розуміти інвестиційні проєкти, виконання яких здійснюється (передбачається здійснюватися) з використанням коштів державного та/або місцевих бюджетів чи шляхом надання державних та/або місцевих гарантій.

Реєстр інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій – це автоматизована інформаційна система, призначена для формування, накопичення, захисту, опрацювання, поширення, використання та зберігання даних щодо інвестиційних проєктів, які претендують на державну підтримку або вже отримали її підтримку.

Завданнями реєстру є:

- забезпечення необхідної повноти охоплення даних щодо інвестиційних проєктів, які претендують на державну підтримку або вже отримали її;
- забезпечення належної якості даних;
- слугування надійним джерелом даних для обліку видатків державного бюджету на інвестиційні цілі та координування цих витрат, а також для аналізу динаміки державних фінансових потоків.

Потрібно окремо наголосити на важливості безпеки обробки і збереження даних, що внесені до реєстру інвестиційних проєктів/проєктних пропозицій, які претендують на державну підтримку.

Реєстр інвестиційних проєктів використовується для:

- підтримки бази даних про інвестиційні проєкти, які претендують на державну підтримку або вже отримали її;

– підготовки та координації видатків державного бюджету на інвестиційні цілі;

– проведення аналізу щодо інвестиційної діяльності в Україні, яка здійснюється за рахунок державних коштів.

Реєстр доцільно розділити на дві частини:

– перелік інвестиційних проектів/проектних пропозицій, що претендують на державну підтримку, який містить всі заявки на отримання коштів державного бюджету на плановий період (наступний фінансовий рік) і наступні за ним два бюджетні періоди, для реалізації інвестиційних проектів / проектних пропозицій щодо будівництва, реконструкції, технічного переозброєння об'єктів капітального будівництва, придбання об'єктів нерухомості та/або здійснення на території України інших капітальних вкладень;

– доповнення даних щодо переліку інвестиційних проектів/проектних пропозицій даними стосовно отримання (неотримання) фінансування за рахунок коштів державного бюджету, обсягу цього фінансування на плановий період та індикативних прогнозних показників щодо фінансування інвестиційних проектів/проектних пропозицій за рахунок Державного бюджету України на наступні за плановим два бюджетні періоди.

Організаційне, інформаційне, програмне, матеріально-технічне забезпечення підготовки, формування і ведення реєстру доцільно доручити Міністерству економіки і торгівлі України відповідно до Національного плану дій на 2012 р. щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”.

Для якісної підготовки пропозицій щодо видатків державного бюджету інвестиційного характеру на плановий період і наступні за ним два бюджетні періоди необхідно встановити поетапний порядок.

Етап 1. Підготовка до формування реєстру, збір відомостей щодо інвестиційних проектів, які можуть претендувати на отримання фінансування за рахунок коштів державного бюджету.

Етап 2. Оброблення пропозицій і формування першої частини реєстру інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які претендують на державну підтримку.

Етап 3. Передання до Міністерства фінансів України першої частини реєстру щодо переліку інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які претендують на підтримку державного бюджету.

Етап 4. Формування проекту другої частини реєстру щодо переліку інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які передбачено фінансувати повністю або частково за рахунок коштів Державного бюджету України. Цей перелік інвестиційних проектів/проектних пропозицій вноситься до Верховної Ради України разом з проектом Державного бюджету України на плановий період і наступні за плановим два бюджетні періоди.

Етап 5. Формування остаточного варіанту другої частини реєстру щодо переліку інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які отримуватимуть (отримують) фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України.

Інвестиційні проекти/проектні пропозиції можуть включатися до Державного реєстру за умови:

– відповідності проектної документації усім положенням Методичних рекомендацій щодо підготовки і подання заявок на внесення інвестиційних проектів/проектних пропозицій, підготовлених і затверджених Міністерством економічного розвитку і торгівлі України;

– затвердження інвестиційних пропозицій окремими законами України, указами Президента України, постановами КМУ;

– якщо інвестиційний проект є складовою міжнародного договору;

– якщо інвестиційний проект є складовою загальнодержавних, державних, державних цільових та галузевих програм, включених до Програми соціально-економічного розвитку України на відповідний рік;

– якщо інвестиційний проект фінансується за рахунок субвенції або субсидії з Державного бюджету України;

– якщо інвестиційний проект частково фінансувався за рахунок коштів державного бюджету у попередні роки за умови наявного позитивного висновку державної експертизи щодо необхідності подальшого фінансування цього проекту за формою, затвердженою Міністерством економічного розвитку і торгівлі України.

Розглянемо кожен етап більш детально.

Реєстр інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які потребують державної підтримки, повинен формуватися і щорічно поповнюватися даними щодо інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які претендують на державну підтримку Міністерством економічного розвитку і торгівлі України. Діями щодо формування реєстру є виконання уповноваженими працівниками Міністерства економічного розвитку і торгівлі України таких операцій (за допомогою технічних і програмних засобів):

– розроблення форми окремого запису;

– автоматизація процесу оброблення вхідних даних, яка забезпечує формування та присвоєння реєстраційних номерів;

– формування картки прийому пропозиції щодо внесення інвестиційних проектів/проектних пропозицій до реєстру, витягів, інформаційних довідок, виписок тощо;

– захист відомостей, що містяться у реєстрі, від несанкціонованих дій;

– оновлення, архівування та відновлення записів, внесених до реєстру, їх по-

шук, документальне відтворення, надання інформації з реєстру;

– внесення нового запису;

– внесення змін до даних;

– знищення запису реєстру.

Організаційно-правова підготовка до виконання дій щодо формування Державного реєстру має охоплювати:

– видання письмового наказу міністра економічного розвитку і торгівлі України стосовно виконання дій щодо формування і ведення реєстру, визначення змісту цих дій, їх виконавців та порядку доступу до даних;

– прийняття Міністерством економічного розвитку і торгівлі України документів, їхніх копій щодо інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які претендують на державну підтримку, у т. ч. перевірка правильності і повноти їх оформлення;

– внесення даних щодо інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які претендують на державну підтримку.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України у процесі підготовки проекту Державного бюджету України на плановий період і наступні за плановим два бюджетні періоди, розробляє у порядку та терміни, встановлені бюджетним законодавством України, і доводить до суб'єктів бюджетного планування Методичні рекомендації щодо підготовки пропозицій стосовно внесення інвестиційних проектів, які претендують на підтримку державного бюджету, до реєстру (далі – бюджетні інвестиції), а також пропозицій щодо надання субсидій і субвенцій на інвестиційні цілі.

Ці рекомендації повинні містити єдині вимоги, терміни і форми представлення пропозицій суб'єктами бюджетного планування.

Суб'єкти бюджетного планування мають включати у перелік пропозицій усі інвестиційні проекти/проектні пропозиції, які претендують на підтримку Державного бюджету України, незалежно від кошторисної

вартості та об'єктів, що реалізуються із залученням іноземних кредитів, які надані під гарантію Кабінету Міністрів України.

До кожної пропозиції в обов'язковому порядку необхідно надавати перелік об'єктів, які включаються до інвестиційного проекту/проектної пропозиції з вказівкою розподілу обсягу фінансування інвестиційного проекту/проектної пропозиції по кожному об'єкту.

Пропозиції щодо видатків інвестиційного характеру надаються з урахуванням бюджетної класифікації видатків державного бюджету.

Критерії, що використовуються при оцінці економічної ефективності, характеризують прогнозний вклад інвестиційних проектів/проектних пропозицій в реалізацію пріоритетних напрямів політики Уряду України, якість планування та результативність бюджетних видатків.

До пропозицій в обов'язковому порядку додаються:

- 1) короткий опис інвестиційного проекту;
- 2) пояснювальна записка, в якій обґрунтовуються економічна доцільність надання або уточнення бюджетних асигнувань з Державного бюджету, наслідки виділення бюджетних коштів, а також, у разі необхідності, проекти нормативних актів/рішень, згідно з якими буде можливим прийняття нових видаткових зобов'язань;
- 3) кошторисна вартість проекту та її обґрунтування;
- 4) копія бізнес-плану інвестиційного проекту;
- 5) оцінка економічної ефективності.

У разі запиту на часткове фінансування інвестиційного проекту/проектної пропозиції із державного бюджету до цього переліку додаються:

- 1) довідка про джерела фінансування реалізації інвестиційного проекту із зазначенням розміру вкладу (частки) кожного

джерела (власні кошти, кредити, кредити, залучені під гарантії держави, позики) і кожного співінвестора;

- 2) гарантійні листи співінвесторів, у яких передбачаються зобов'язання щодо забезпечення співфінансування інвестиційного проекту;

- 3) витяг із протокольного рішення учасників (акціонерів) суб'єкта господарювання, згідно з яким у разі надання державної підтримки розмір статутного капіталу суб'єкта господарювання збільшується пропорційно розміру такої підтримки з урахуванням того, що державі належать корпоративні права у відповідному обсязі, повноваження з управління якими здійснює державний інвестор.

У разі часткового фінансування інвестиційного проекту/проектної пропозиції у попередні роки до вищезазначеного переліку додаються:

- 1) відскановані копії проектно-кошторисної документації, дефектні відомості;
- 2) фінансовий та балансний звіти щодо освоєння раніше виділених коштів;
- 3) експертний висновок щодо доцільності подальшого фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України протягом десяти робочих днів розглядає представлені суб'єктами бюджетного планування пропозиції, перевіряє їхню відповідність усім вимогам цього Порядку і Методичних рекомендацій, розроблених Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, у випадку відповідності пропозицій усім виставленим вимогам включає інвестиційні проекти/проектні пропозиції до першої частини реєстру з вказівкою обсягу бюджетних асигнувань Державного бюджету, необхідного для виконання інвестиційного проекту/проектної пропозиції, та приєднанням усіх надісланих у складі пропозиції документів (в електронному вигляді).

У разі невідповідності пропозицій усім виставленим вимогам Міністерство економічного розвитку і торгівлі України повертає всю надіслану документацію та висновок із обґрунтуванням відмови щодо внесення інвестиційних проектів до Реєстру за встановленою Міністерством економічного розвитку і торгівлі України формою.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України у визначені бюджетним законодавством терміни розробляє пропозиції щодо обсягів бюджетних асигнувань на інвестиційні проекти/проектні пропозиції для врахування їх під час розроблення проекту Державного бюджету України на плановий період і наступні за плановим два бюджетні періоди. У разі внесення змін до пропонованих обсягів бюджетних асигнувань інвестиційних проектів/проектних пропозицій, відповідні дані вносяться до Реєстру з вказівкою щодо зміни обсягів фінансування.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України направляє сформовану першу частину реєстру у складі всіх необхідних документів до Міністерства фінансів України для розроблення проекту закону про Державний бюджет України та прогнозу Державного бюджету України на наступні за плановим два бюджетні періоди.

Міністерство фінансів України у разі відхилення інвестиційного проекту/проектної пропозиції, внесення змін до обсягів бюджетних асигнувань інвестиційного проекту/проектної пропозиції направляє відповідні дані по кожному інвестиційному проекту/проектній пропозиції до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, яке вносить зазначені дані до реєстру з вказівкою зміни під час розроблення проекту Державного бюджету України.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України після внесення правок направляє цей реєстр до Міністерства фінансів

для наступного подання його до Кабінету Міністрів України разом з проектом Державного бюджету України на плановий період і наступні за плановим два бюджетні періоди.

Після затвердження Кабінетом Міністрів України проекту Державного бюджету України Міністерство економічного розвитку і торгівлі України у тижневий термін формує проект другої частини реєстру щодо переліку інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які передбачено фінансувати повністю або частково за рахунок коштів Державного бюджету України з вказівкою:

а) обсягу виділених коштів із Державного бюджету на виконання інвестиційного проекту/проектної пропозиції або частки державної підтримки у загальній кошторисній вартості інвестиційного проекту/проектної пропозиції;

б) строку реалізації інвестиційного проекту;

в) переліку і змісту зобов'язань для виконавця інвестиційного проекту стосовно дотримання строків проведення робіт та використання державної підтримки відповідно до інвестиційного проекту, забезпечення безперешкодного доступу представників державного інвестора до об'єкта реалізації такого проекту для здійснення моніторингу та контролю за ходом його реалізації;

г) механізму повернення до державного бюджету коштів, наданих виконавцю інвестиційного проекту як державна підтримка, в разі невиконання умов договору;

д) умов та порядку оформлення майна або майнових прав, створених (придбаних) за рахунок державної підтримки, як державної власності.

Протягом місяця після затвердження Закону України "Про Державний бюджет України" на відповідний рік Міністерство економічного розвитку і торгівлі формує

остаточний варіант другої частини реєстру з приєднанням усіх поданих на попередніх етапах його формування документів (в електронному вигляді).

Пропозиції щодо проекту Порядку формування і ведення Державного реєстру інвестиційних проектів/проектних пропозицій, які претендують на державну підтримку, сприятимуть формуванню єдиного інформаційного простору, котрий охоплюватиме всіх учасників бюджетного процесу, підвищенню ефективності та прозорості діяльності органів державної влади всіх рівнів, впровадженню нового підходу до організації та управління суспільними фінансами.

Література

1. Кваша Т. Досвід Російської Федерації щодо міжрегіонального розподілу бюджетних інвестицій та уроки для України // Світ фінансів. – 2011. – № 3. – С. 148–157.
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 р. № 1900-р “Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 роки”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1900-2010-%F0>
3. Сіненко О. І. Механізм підвищення інвестиційної привабливості підприємств на основі ведення реєстрів (на прикладі легкої промисловості): автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 – К.: Київ. нац. ун-т технологій та дизайну, 2007. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2007/07soiplp.zip>.
4. Пелевін С. Л. Моделі та методи інтелектуальної підтримки прийняття рішень на основі реєстрових систем: автореф. дис... канд. техн. наук: 05.13.06. – К.: Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., 2009. – 19с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2009/09pslors.zip>.
5. Стоянова-Коваль С. С. Обліково-аналітичне забезпечення управління інвестиціями в галузі виноградарства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09. – К.: Нац. наук. центр “Ін-т аграр. економіки”, 2011. – 21 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2011/11SSSVGV.zip>.
6. Хомуляк Т. І. Облік і аудит лізингових операцій: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.09. – Тернопіль: Терноп. нац. екон. ун-т, 2008. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2008/08htialo.zip>
7. Гончаренко О. О. Облік і аудит інвестиційної діяльності (на прикладі підприємств швейної промисловості): Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04. – К.: Київ. нац. екон. ун-т., 2005. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2005/05goorpsp.zip>.
8. Бойко Р. В. Облік і аудит інвестицій (на прикладі підприємств молокопереробної промисловості Західного регіону України): автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04. – Львів: Львів. комерц. акад., 2005. – 19 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2005/05brvzru.zip>
9. Я. В. Голубка. Облік та аудит фінансових інвестицій: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04. – Тернопіль: Терноп. нац. екон. ун-т., 2006. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2006/06gyvafi.zip>
10. Руководство по обеспечению прозрачности в бюджетно-налоговой сфере. – МВФ, 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/np/fad/trans/rus/manualr.pdf>
11. Закон України від 22 грудня 2006 року №525-V “Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду” (ст.1). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=441715;
12. Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII “Про інвестиційну діяльність” (1560-12). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

13. Наказ Міністерства вугільної промисловості України № 152 від 21.04.2009 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання інвестиційного проекту (бізнес-плану) технічного переоснащення вугле- і торфодобувних підприємств" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=296190.

14. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

15. Поняття и виды бюджетного планирования [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geoims.com/osnovy-byudzhetnogo-planirovaniya/ponyatiya-i-vidy-byudzhetnogo-planirovaniya>

16. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>